

KARTA KURSU

rok akademicki 2024/2025

Kierunek: Psychologia
Tryb prowadzenia studiów:
Stopień: studia jednolite magisterskie
Rok: II
Semestr: (IV)

Nazwa	Psychopatologia
Nazwa w j. ang.	Psychopatology

Koordynator	Dr Józef Partyka	Zespół dydaktyczny
		Dr Józef Partyka Mgr Karolina Ziółkowska
Punktacja ECTS*	6	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studentów z wiedzą na temat zaburzeń psychicznych, w tym ich klasyfikacji, etiologii, objawów oraz podstawowych metod diagnostycznych. Kurs rozwija również umiejętności analizy przypadków klinicznych oraz rozumienia uwarunkowań kulturowych, społecznych i biologicznych w psychopatologii.

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowa wiedza z zakresu psychologii ogólnej, psychologii procesów poznawczych oraz psychologii emocji i motywacji.
--------	--

Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Wiedza	W01 Student zna i rozumie systemy klasyfikacji zaburzeń psychicznych (DSM-5, ICD-11) oraz różnice między nimi.	K_W09
	W02 Student posiada wiedzę o kryteriach rozpoznawania zaburzeń psychicznych oraz ich uwarunkowaniach biologicznych, psychologicznych, społecznych i kulturowych.	K_W09
	W03 Student zna podstawowe modele zdrowia psychicznego i ma uporządkowaną wiedzę na temat norm i patologii oraz społecznych i prawnych uwarunkowań opieki psychologicznej.	K_W09

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Umiejętności	U01 Student potrafi analizować przypadki kliniczne w oparciu o kryteria diagnostyczne systemów klasyfikacji zaburzeń psychicznych.	K_U07
	U02 Student potrafi rozpoznać objawy i różnicować je w odniesieniu do zaburzeń psychicznych u dzieci, młodzieży i dorosłych.	K_U06
	U03 Student jest w stanie wyjaśnić wpływ środowiska, kultury i czynników społecznych na rozwój oraz przebieg zaburzeń psychicznych.	K_U06

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Kompetencje społeczne	K01 Student jest świadomy znaczenia etycznych standardów w procesie diagnozy i terapii osób z zaburzeniami psychicznymi.	K_K01
	K02 Student rozumie konieczność stałego rozwoju i samokształcenia w zakresie psychopatologii oraz śledzenia najnowszych badań.	K_K01

	K03 Student jest gotowy do współpracy z interdyscyplinarnymi zespołami w procesie diagnostyczno-terapeutycznym.	K_K04
--	---	-------

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład interaktywny

Dyskusje grupowe

Studium przypadków klinicznych

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E-learning	Grydydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Pracalaboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Pracapisemna (esej)	Examin ustny	Examin pisemny	Inne
W01								x		x		x	
W02								x		x		x	
W03								x		x		x	
U01								x		x		x	

U02								x		x		x	
U03								x		x		x	
K01								x		x		x	
K02								x		x		x	
K03								x		x		x	

Kryteria oceny	Egzamin pisemny Praca pisemna (esej) Udział w dyskusji
----------------	--

Uwagi	Przedmiot realizowany w specjalności <i>Psychologia kliniczna</i> na studiach stacjonarnych, jednolitych magisterskich, kierunek: Psychologia.
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

📌 Wprowadzenie do psychopatologii i klasyfikacji zaburzeń psychicznych – 2 godziny

- Definicje normy i patologii w psychologii.
- Systemy klasyfikacji DSM-5 i ICD-11: założenia, różnice i zastosowania.

📌 Biologiczne i psychologiczne podstawy zaburzeń psychicznych – 2 godziny

- Rola neuroprzekaźników, genetyki i struktury mózgu.
- Modele poznawcze, behawioralne i psychodynamiczne.

📌 Czynniki społeczne i kulturowe w powstawaniu zaburzeń psychicznych – 2 godziny

- Wpływ środowiska, stresu i traumy na zdrowie psychiczne.
- Kulturowe różnice w postrzeganiu i diagnozowaniu zaburzeń.

📄 Zaburzenia nastroju i lękowe – 3 godziny

- Depresja i zaburzenie afektywne dwubiegunowe: objawy, etiologia, przebieg i leczenie (1,5 godziny).
- Zaburzenie lękowe uogólnione, PTSD i OCD: diagnoza i mechanizmy utrzymania objawów (1,5 godziny).

📄 Zaburzenia psychotyczne – 2 godziny

- Schizofrenia i inne psychozy: objawy pozytywne i negatywne.
- Proces diagnostyczny i leczenie w kontekście psychoz.

📄 Zaburzenia osobowości – 2 godziny

- Klasyfikacja i charakterystyka głównych typów zaburzeń osobowości.
- Wybrane przypadki kliniczne: osobowość borderline, antyspołeczna.

📄 Zaburzenia odżywiania i psychosomatyczne – 2 godziny

- Anoreksja, bulimia i zaburzenia z napadami objadania się.
- Zaburzenia psychosomatyczne i relacja między stresem a objawami somatycznymi.

📄 Zaburzenia rozwojowe i uzależnienia – 2 godziny

- ADHD, autyzm, specyficzne zaburzenia uczenia się: wczesne objawy i wsparcie.
- Uzależnienia od substancji i behawioralne: mechanizmy neuropsychologiczne i społeczne.

📄 Diagnoza psychopatologiczna – 2 godziny

- Wywiad, obserwacja i narzędzia diagnostyczne.
- Podejście wieloaspektowe w diagnozie.

📄 Interwencja i leczenie zaburzeń psychicznych – 1 godzina

- Farmakoterapia, psychoterapia i strategie integracyjne.
- Przykłady interdyscyplinarnej współpracy w leczeniu zaburzeń.

Ćwiczenia:

1. Wprowadzenie do psychopatologii i klasyfikacji zaburzeń psychicznych

- Treść ćwiczeń:
 - Analiza przypadków definiowania normy i patologii w różnych kontekstach społeczno-kulturowych.

- Praktyczne zastosowanie systemów DSM-5 i ICD-11 w klasyfikacji wybranych przypadków.

2. Biologiczne i psychologiczne podstawy zaburzeń psychicznych

- **Treść ćwiczeń:**

- Mechanizmy neurobiologiczne w zaburzeniach psychicznych – analiza przykładów (np. depresji).
- Porównanie modeli poznawczych, behawioralnych i psychodynamicznych w wyjaśnianiu zaburzeń.

3. Czynniki społeczne i kulturowe w psychopatologii

- **Treść ćwiczeń:**

- Studium przypadku: Rola traumy i stresu w powstawaniu zaburzeń psychicznych.
- Dyskusja: Kulturowe różnice w reagowaniu na stres i ich wpływ na diagnozę.

4. Zaburzenia nastroju

- **Treść ćwiczeń:**

- Diagnoza i różnicowanie depresji oraz zaburzenia afektywnego dwubiegunowego.
- Ćwiczenia: Praktyczne zastosowanie narzędzi oceny nasilenia objawów.

5. Zaburzenia lękowe i psychotyczne

- **Treść ćwiczeń:**

- Opracowanie interwencji terapeutycznych dla pacjentów z PTSD i OCD.
- Analiza objawów pozytywnych i negatywnych w schizofrenii oraz plan diagnostyczny.

6. Zaburzenia osobowości

- **Treść ćwiczeń:**

- Rozpoznanie i różnicowanie zaburzeń osobowości (np. borderline vs antyspołeczna).

- Studium przypadku: Wyzwania terapeutyczne w pracy z pacjentami z zaburzeniami osobowości.

7. Zaburzenia odżywiania i somatyczne

- **Treść ćwiczeń:**

- Diagnoza anoreksji, bulimii i zaburzeń psychosomatycznych – analiza psychologicznych i społecznych czynników ryzyka.
- Warsztaty: Projektowanie strategii terapeutycznych dla zaburzeń odżywiania i psychosomatycznych.

8. Zaburzenia rozwojowe i uzależnienia

- **Treść ćwiczeń:**

- Diagnoza i wsparcie dzieci z ADHD i autyzmem – praktyczne zastosowanie narzędzi diagnostycznych.
- Studium przypadku: Mechanizmy uzależnień behawioralnych i projektowanie strategii terapeutycznych.

9. Diagnoza psychopatologiczna

- **Treść ćwiczeń:**

- Symulacja diagnozy psychopatologicznej – analiza narzędzi diagnostycznych.
- Dyskusja: Etapy procesu diagnostycznego i podejście wieloaspektowe.

10. Interwencja i leczenie w psychopatologii

- **Treść ćwiczeń:**

- Projektowanie zintegrowanego programu terapeutycznego w interdyscyplinarnym zespole.
- Warsztaty: Wybór odpowiednich metod terapeutycznych dla wybranych przypadków klinicznych.

Wykaz literatury podstawowej

Kaplan, H. I., Sadock, B. J., Sadock, V. A. (2015). *Psychiatria kliniczna: kompendium*. Wydawnictwo Elsevier Urban & Partner.

- Przegląd podstawowych zagadnień z zakresu diagnostyki i leczenia zaburzeń psychicznych.

American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, 5th Edition (DSM-5)*. American Psychiatric Publishing.

- Podręcznik zawierający system klasyfikacji zaburzeń psychicznych używany globalnie w praktyce klinicznej.

World Health Organization. (2019). *International Classification of Diseases, 11th Revision (ICD-11)*. WHO.

- Międzynarodowy system klasyfikacji chorób i zaburzeń psychicznych, używany w diagnostyce i badaniach.

Butcher, J. N., Hooley, J. M., Mineka, S. (2016). *Abnormal Psychology*. Pearson.

- Podręcznik omawiający teorie i badania nad zaburzeniami psychicznymi oraz ich leczeniem.

Pervin, L. A., Cervone, D., John, O. P. (2008). *Osobowość: teoria i badania*. Wydawnictwo Naukowe PWN.

- Zrozumienie osobowości jako fundamentu w analizie zaburzeń psychicznych.

Kępiński, A. (1981). *Melancholia*. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich.

- Klasyczne dzieło na temat zaburzeń depresyjnych, szczególnie w polskim kontekście.

Clark, D. A., Beck, A. T. (2010). *Cognitive Therapy of Anxiety Disorders: Science and Practice*. Guilford Press.

- Podejście poznawczo-behawioralne do leczenia zaburzeń lękowych.

Wykaz literatury uzupełniającej

Kępiński, A. (1978). *Schizofrenia*. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich.

- Klasyczne polskie opracowanie na temat schizofrenii, uwzględniające biologiczne, psychologiczne i społeczne aspekty tego zaburzenia.

Puzyński, S., Wciórka, J. (red.) (2020). *Psychiatria. Podręcznik dla studentów medycyny*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL.

- Obszerne opracowanie zawierające najnowsze informacje na temat diagnozy, leczenia i klasyfikacji zaburzeń psychicznych.

Seligman, M. E. P., Walker, E. F., Rosenhan, D. L. (2003). *Psychopatologia*. Wydawnictwo Zysk i S-ka.

- Tłumaczenie anglojęzycznego podręcznika, które dostarcza kompleksowego wprowadzenia do współczesnej psychopatologii.

Zachar, P., Kendler, K. S. (2018). *Conceptual Issues in Psychiatry: Explanation, Phenomenology, and Nosology*. Cambridge University Press.

- Refleksje nad koncepcyjnymi i filozoficznymi podstawami psychiatrii.

Cooper, R. (2004). *Classifying Madness: A Philosophical Examination of the Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*. Harvard University Press.

- Krytyczna analiza systemów klasyfikacji zaburzeń psychicznych.

Rutter, M., Bishop, D., Pine, D., Scott, S., Stevenson, J., Taylor, E., Thapar, A. (2015). *Rutter's Child and Adolescent Psychiatry*. Wiley-Blackwell.

- Zaawansowane podejście do psychiatrii dzieci i młodzieży.

Beck, A. T., Emery, G., Greenberg, R. L. (2005). *Anxiety Disorders and Phobias: A Cognitive Perspective*. Basic Books.

- Poznawcze ujęcie zaburzeń lękowych i fobii.

Barlow, D. H. (2014). *Clinical Handbook of Psychological Disorders: A Step-by-Step Treatment Manual*. Guilford Press.

- Praktyczny przewodnik po metodach terapii różnych zaburzeń psychicznych.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	30
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	20
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	

	Przygotowanie do egzaminu	30
Ogółem bilans czasu pracy		150
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		6